

«شرق» از تکاپوهای تهران و آژانس در آستانه نشست فصلی شورای حکام گزارش می دهد

رافائل در راه تهران؟

سخنان علی‌اکبر صالحی، رئیس سابق سازمان انرژی اتمی که گفته بود «ما همه آستانه‌های علم و فناوری هسته‌ای را داریم»، مواضعی را اتخاذ کرد دال بر اینکه «ایران وجهی از خود را به نمایش گذاشته است که در زمینه فعالیت‌های هسته‌ای آن، تماما شفاف نیست. مسلما این موجب بالا رفتن خطرها می‌شود».

گروسی اخیرا هم در اظهاراتی‌ی از «برجام ۲» و نیز ضرورت انعقاد توافق هسته‌ای جدید با ایران سخن گفت و سپس مدعی شد که توافق اسفند سال گذشته موسوم به بیانیه چهارم مارس در مورد حل‌وفصل مسائل پادمانی، پیش‌رفتی نکرده است. البته بهروز کمالوندی، سخنگوی سازمان انرژی اتمی در واکنش به این موضوع تأکید کرد که مدیرکل آژانس از اظهارات احساساتی و گزارش‌های جهت‌دار که در حیطه مسئولیت وی نیست، برای جلوگیری از فضاسازی‌های تبلیغاتی غرب علیه برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای ایران پرهیز کند. وی تصریح کرد: «وظیفه آقای گروسی محدود به چارچوب اقدامات فنی است و باید گزارشات واقعی و به دور از احساسات ارائه کند».

از سوی دیگر رافائل گروسی در آستانه نشست فصلی شورای حکام با رؤسای دستگاه‌های دیپلماسی اروپا در بروکسل دیدار و درباره تأثیر تحولات ژئوپلیتیک بر مسائل ایمنی هسته‌ای تبادل نظر کرد. وی با انتشار پیام‌هایی در شبکه اجتماعی ایکس (توییتر سابق) توضیح داد که طی گفت‌وگوهای مفصل با دیپلمات‌های اروپایی «در مورد فعالیت آژانس برای ارتقای ایمنی و امنیت هسته‌ای در اوکراین و همچنین تقویت نظام منع اشاعه تسلیحات هسته‌ای گفت‌وگو کرده است». اما گروسی در جریان این سفر، ملاقاتی با اشتفن کلمنت، مشاور ویژه کمیسیون اروپا در پرونده هسته‌ای ایران هم داشت. به گفته ایرنا، مدیرکل آژانس به جزئیات راینژی خود با کلمنت اشاره‌ای نکرده است و صرفا سمت جدید وی به عنوان نماینده ویژه کمیسیون اروپا در زمینه خلع سلاح و عدم اشاعه تسلیحات هسته‌ای را تبریک گفت. کلمنت تا شهریور گذشته سفیر اتحادیه اروپا نزد سازمان‌های بین‌المللی مستقر در وین بود. وی در آستانه نشست شورای حکام، کرسی خود را به کارل هالکارد واگذار کرد و به عنوان مشاور ویژه کمیسیون اروپا در پرونده هسته‌ای ایران فعالیت خود را ادامه داد.

سفر گروسی راهگشاست؟

اگرچه محمد اسلامی دیروز چهارشنبه تقریبا آب پاکی را روی دست همه ریخت و اعلام کرد سفر گروسی در ماه اسفند به تهران بعید است، اما این سؤال مطرح است که حتی در

صورت حضور رافائل گروسی در تهران و گفت‌وگو با مقامات کشور تغییری در روند مناسات کنونی ایران و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ایجاد خواهد شد یا خیر؟ این سؤالی بود که علی‌اکبر سعیدی در گفت‌وگو با «شرق» از دو منظر به آن پاسخ می‌دهد: نخست آنکه با توجه به روند کنونی در مناسبات جهانی و به‌خصوص عملیات طوفان الاقصی و جنگ حماس و اسرائیل، ترغذنه‌ها و بازی‌های دیپلماتیک سخت شده است. از این‌رو، سعیدی معتقد است حتی در صورت سفر رافائل گروسی به تهران در ماه اسفند و پیش از برگزاری نشست فصلی شورای حکام نیز احتمال تغییر در روند مناسبات ایران و آژانس بین‌المللی انرژی غیرقابل پیش‌بینی است.

به گفته این کارشناس، اساسا در وضعیت کنونی، تهران تمایلی برای تغییر در وضعیت خود در جهت امتیازدهی بیش از حد به آژانس ندارد. البته مفسر حوزه سیاست خارجی در عین حال اذعان دارد ایران تلاش خواهد کرد وضعیت را در مسیری پیش‌برد که از تشدید تنش، صدور قطع‌نامه، ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت یا عقال‌شدن مکانیسم ماشه جلوگیری کند. با این خوانش، سعیدی اقدام تهران در کاهش غنی‌سازی اورانیوم ۶۰ درصدی را مصداق بارز رفتار هوشمند تهران برای کنترل تنش می‌داند. یعنی به نحوی که از یک سو تهران امتیاز ارزنده‌ای برای برتری پیداکردن دست غرب و آژانس به آنها ندهد و از سوی دیگر وضعیت در نقطه کنونی فریز و ثابت بماند.

منظر دومی که سعیدی به آن ورود می‌کند، رفتار دقیقه ۹۰ تهران است که همواره در فاصله زمانی یک هفته تا ۱۰ روز مانده به نشست فصلی شورای حکام، ایران با سفر مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و توافق با آنها، عملا سعی در کنترل هر نشست فصلی شورای حکام را داشت. اما با توجه به روند کنونی و افزایش اختلافات پادمانی بین تهران و آژانس و نیز با توجه به تحولات منطقه و تأثیرات آن بر پرونده فعالیت‌های هسته‌ای ایران و همچنین توقف اجرای توافق سال گذشته آژانس و تهران، این کارشناس این بار بازی دقیقه ۹۰ تهران را حتی اگر به سفر رافائل گروسی به تهران منجر شود، برای دستیابی به نتیجه مطلوب سخت ارزیابی می‌کند؛ چراکه به زعم این تحلیلگر حوزه بین‌الملل، سقفل انتظارات، خواسته‌ها و مطالبات تهران و آژانس از یکدیگر بیشتر شده است، به گونه‌ای که انجام یک سفر مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، پتانسیل حل آن را ندارد.

امید نعیمی هم دیگر کارشناسی بود که در گفت‌وگوی خود با «شرق» از زاویه دیگری به موضوع ورود می‌کند و معتقد است «در شرایط کنونی که جو بایدن و سیستم و ساختار آمریکا برای انتخابات ریاست‌جمهوری خود را آماده می‌کنند، واشنگتن سعی خواهد کرد که تنش با تهران در نقطه کنونی مدیریت شود، لذا از بازشدن پرونده فعالیت‌های هسته‌ای به طور جدی تا پیش از تعیین تکلیف انتخابات ریاست‌جمهوری جلوگیری می‌شود. این کارشناس با تمرکز بر تحولات منطقه و نیز با در نظر گرفتن روند جنگ اوکراین، به «شرق» می‌گوید: «اوج‌گیری تنش هسته‌ای با ایران و به تبع آن افزایش اصطکاک سیاسی و دیپلماتیک سبب خواهد شد که ایالات متحده و تروئیکا اروپایی‌تا زمان تعیین تکلیف جنگ حماس و اسرائیل و همچنین روشن‌شدن انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا به آن (پرونده هسته‌ای ایران) ورود نکنند». با در نظر گرفتن این نکته، نعیمی هم تأکید دارد که سفر رافائل گروسی به ایران، چه انجام بشود و چه انجام نشود، احتمالا اتفاق خاصی را رقم نخواهد زد؛ چراکه در شرایط کنونی تهران با اشعارف به این واقعیت که غرب فعلا تمایلی به بازشدن پرونده هسته‌ای ایران ندارد، سعی خواهد کرد کماکان اهرم‌های فشار خود را داشته باشد. از سوی دیگر این تحلیلگر با بازکردن سرصف‌تحلیلی دیگری ادامه می‌دهد: «اساسا روند تحولات در نشست فصلی شورای حکام متأثر از تحولات منطقه‌ای و جهانی است. از این حیث در نشست فصلی شورای حکام در اسفندماه، احتمالا شاهد تکرار روندهای قبلی مانند صدور بیانیه‌های مشترک چندانبه‌ه نیز گزارش احتمالا تند گروسی و آژانس علیه فعالیت‌های هسته‌ای ایران باشیم». اما به زعم نعیمی، اقدام عملی مانند صدور قطع‌نامه، ارجاع پرونده به شورای امنیت یا فعال‌شدن مکانیسم ماشه در دستور کار نخواهد بود. نعیمی در بخش پایانی ارزیابی خود با اشاره به موضع‌گیری‌های اخیر رافائل گروسی و همچنین سفری که به اروپا و دیدارهایش با وزرای امور خارجه کشورهای اروپایی داشت، به این نکته مهم اشاره دارد که راینژی‌های پشت پرده او با اشتفن کلمنت، مشاور ویژه کمیسیون اروپا در پرونده هسته‌ای ایران عملا در جهت هماهنگی برای نحوه مدیریت پرونده فعالیت‌های هسته‌ای ایران در نشست فصلی شورای حکام است.

و فرهنگ کار بین زندانیان را افزایش می‌دهد.

حشمت‌الله حیات‌الغیب، مدیرکل زندان‌های استان تهران نیز در این مراسم گفت: تعداد زندانیان شاغل در تهران هشت‌هزارو ۱۴۷ نفر است که از این تعداد زندانیان سه‌هزارو ۲۴۷ نفر اشتغال نمشته دارند و دوهزارو ۳۳۴ نفر شاغل کارگاهی و دوهزارو ۲۶۶ نفر در زندان‌های باز مشغول به کار هستند. حیات‌الغیب با اشاره به افتتاح کارخانه دوچرخه‌سازی در زندان قزلحصار بیان کرد: کارخانه دوچرخه‌سازی در سوله هفت هزار مترمربع ندامتگاه قزلحصار است که بالغ بر ۱۰ سال تعطیل بود و نهایتا با همکاری مسئولان در بازه زمانی کمتر از پنج ماه توسط زندانیان انجام شد. او با بیان اینکه درحال‌حاضر ۳۰۰ نفر زندانی در این کارخانه مشغول به کار هستند، گفت: در آموزش و ساخت ۴۰۰ دستگاه دوچرخه مشغول هستند که تا پایان دی‌ماه مبلغ یک‌میلیاردو ۲۰۰ میلیون تومان به آنها دستمزد تعلق گرفته است.

در ادامه رحیم مظهرنژاد در جمع خبرنگارن در پاسخ به سؤال «شرق» درباره میزان حقوق زندانیان شاغل در کارخانه دوچرخه‌سازی و پرداخت حداقلی بین دو تا سه میلیون تومان زندانیان گفت: سیاست بنیاد تعاون در سه سال اخیر افزایش حقوق و دستمزد زندانیان بوده است. او با بیان اینکه برخی زندانیان تمام ۲۲ روز کاری را در محل کار خود نیستند، گفت: هرجا که مشاغل قابلیت اندازه‌گیری داشته باشد، حقوق کارمزدی پرداخت می‌کنیم. میانگین دستمزد پرداختی از سه میلیون تومان تجاوز کرده اما اینس محدودیت را داریم که مانند کارگران بیرون از زندان به‌طور هشت‌ساعته نمی‌توانیم از زندانیان شاغل در کارگاه‌ها استفاده کنیم. مدیرعامل بنیاد تعاون زندانیان کشور عنوان کرد: هیچ مانعی برای پرداخت دستمزد کامل زندانیان به خانواده‌شان وجود ندارد. او با اشاره به اینکه دوره‌های آموزشی برای زندانیان برگزار می‌کنیم، افزود: زندانیان با آموزش‌هایی که می‌یابند و بعد از آن در محیط کار خود، بسیار حرفه‌ای مشغول به کار می‌شوند و پس از آزادی از زندان با دریافت تسهیلات می‌توانند کارآفرین شوند. مظهرنژاد با بیان اینکه ایجاد کارخانه نیاز به زیرساخت‌های لازم دارد، افزود: با توجه به اینکه هر استان چه ظرفیتی برای اشتغال زندانیان داشته باشد، دنبال کارآفرین در آن است. می‌گوید: او گفت: بناس‌ت سرمایه‌گذار کارخانه موتورسازی در استان قم که اخیرا افتتاح شد، در استان‌های خراسان رضوی، تهران و فارس و اصفهان نیز خط تولید موتور با استفاده از ظرفیتی که ما در اختیارش قرار می‌دهیم، راه‌اندازی کند. مدیرعامل بنیاد تعاون زندانیان کشور عنوان کرد: به‌زودی در گرگان کارخانه نخرهای پنبه‌ای و پارچه‌های گردباف را افتتاح می‌کنیم. مظهرنژاد خاطرنشان کرد: هزینه تأمین زمین، سوله، انرژی و نیروی انسانی گران است اما کارآفرینان می‌توانند همه این امکانات را در زندان‌ها به هزینه‌ای بسیار کم داشته باشند و به تولید محصولات خود مشغول شوند. او با اشاره به اینکه به همت بنیاد تعاون زندانیان کشور در چهار استان چادرهای هالال‌احمر تولید می‌شود، گفت: میزان اشتغال مولد و غیرمولد زندانیان ۳۰ تا ۳۵ درصد است.

شرق: به فاصله دو روز پس از ابراز تمایل رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برای سفر به تهران و گفت‌وگو با مقامات کشورمان در ماه آینده میلادی، محمد اسلامی، رئیس سازمان انرژی اتمی انجام این سفر در اسفندماه را بعید می‌داند. آن‌گونه که معاون رئیس‌جمهور دیروز چهارشنبه در حاشیه جلسه هیئت دولت گفته است، «به دلیل تراکم برنامه‌ها بعید است این سفر در اسفندماه باشد و با توجه به اینکه در اردیبهشت آینده اولین کنفرانس بین‌المللی هسته‌ای را برگزار می‌کنیم و از کشورهای مختلف جهان اعلام آمادگی کرده‌اند که حضور پیدا کنند... از آقای گروسی هم دعوت شده که در آن کنفرانس سخنرانی کنند». به گفته اسلامی، «در سال ۱۴۰۳ که پنجاهمین سال انرژی اتمی است، این یک رویداد خواهد بود. ضمن اینکه سسی‌امین کنفرانس ملی هسته‌ای و اولین کنفرانس بین‌المللی هسته‌ای خواهد بود، میهمانان زیادی خواهد داشت و از آقای گروسی هم دعوت شده که در آن کنفرانس سخنرانی کنند».

در مقابل، پیش‌تر رافائل گروسی در گفت‌وگویی با خبرگزاری رویترز عنوان کرده بود که ایران به غنی‌سازی اورانیوم «فراتر از نیازهای تجاری هسته‌ای» ادامه داده و اعلام کرده بود که می‌خواهد ماه میلادی آینده (ماه مارس) برای اولین بار طی یک سال اخیر برای بحث و راینژی با مقام‌های ایران به تهران سفر کند. با این وجود رئیس سازمان انرژی اتمی کشورمان دیروز چهارشنبه در جمع خبرنگاران به این نکته اشاره کرد که «تعاملات ایران و آژانس در روال طبیعی تداوم دارد و در جهت رفع ابهامات و توسعه همکاری‌ها گفت‌وگوها صورت می‌گیرد». طبق اظهارنظر اسلامی، «گروسی برای سفر به ایران اظهار تمایل کرده و در دستور کار ایشان است و در برنامه ما هم قرار دارد که در زمانی که تنظیماتش صورت بگیرد، انجام خواهد شد».

البته معاون رئیس‌جمهور در پاسخ به این سؤال که آیا قرار است گزارش جدیدی علیه ایران به شورای امنیت برود، خاطرنشان کرد: «آژانس به طور طبیعی هر سه ماه یک بار برای شورای حکام و هر شش ماه یک بار برای شورای امنیت سازمان ملل گزارش می‌دهد. گزارش مدیرکل دو بخش دارد؛ یک بخش گزارش‌های پادمانی است و یک بخش از گزارش در بخش پادمان، رفتار جاری صنعت هسته‌ای ما و نظارت‌هایی است که صورت می‌گیرد. دوربین‌هایی که دارند و بازرسی‌هایی که صورتی می‌گیرد، جزئی از این گزارش است». اسلامی این را هم متذکر شد که «گزارش بخش دومی دارد که ویژه برجام است و برجام طبق قطع‌نامه ۲۲۳۱ در دستور کارشان است که انطباق یا عدم انطباق با برجام را گزارش می‌کند و با توجه به اینکه بر اساس مواد ۲۶ و ۳۶ برجام برای اینکه طرفین متعهد به تعهداتشان عمل نکنند، ما طبق قانون اقدام راهبردی عمل می‌کنیم که گزارشات آن هم باز توسط آژانس تهیه و منتشر می‌شود».

قرار است گزارش سه‌ماهه مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی از اجراء تعهدات اتمی ایران به زودی آماده شود تا شوروی حکام آژانس این گزارش را در جریان نشست فصلی خود بررسی کند. این در حالی است که بر اساس برنامه اعلام‌شده، دور بعدی نشست شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قرار است چهارم مارس (۱۴ اسفند) در وین برگزار شود. این نشست، هزاروشصت‌وهفتادوپنجمین اجلاس شورای حکام است و طبق ادوار گذشته مسائل مختلف درباره ایمنی هسته‌ای و اجرای توافق‌نامه پادمان در دستور کار قرار شورا دارد.

به موارات آنچه عنوان شد و در فاصله ۱۱ روز تا برگزاری این نشست، گروسی علاوه بر موضع‌گیری درباره پرونده فعالیت‌های هسته‌ای ایران، دستت به انجام تحرکاتی هم زده است. مدیرکل آژانس از یک سو اذعان دارد که سرعت ذخیره‌سازی اورانیوم غنی‌شده ایران از پان سال گذشته کاهش یافته، اما به زعم او، تهران همچنان با سرعت «بالتر از نیاز برای مصارف تجاری هسته‌ای» به غنی‌سازی اورانیوم ادامه می‌دهد. گروسی در واکنش به

دیروز در جریان ششمین تور نظارتی قوه قضائیه، کارخانه دوچرخه‌سازی زندان قزلحصار افتتاح شد

چرخ‌ی که برای زندانیان چرخید

«در انتظار مرگ» خالکوبی روی گردنش بود اما امید داشت عفوی شامل حالش شود تا شاید هشت سال زندانی که پیش‌رو داشت، تخفیف بخورد و بتواند شاهد بزرگ‌شدن دختر سه‌ساله‌اش در دنیای خارج از حبس باشد. به جرم حمل مواد در زندان بود و می‌گفت درآمد یک روز کار از پنج تا ۵۰ میلیون تومان سود برای خرده‌فروشان مواد متغیر است اما ارزش یک شب دوری از زن و بچه را ندارد و به کار و دستمزد حداقلی زندان قانع است تا شاید بعد از آزادی با وامی که می‌تواند به سبب تجربه و تخصصی که در زندان فراگرفته دریافت خواهدکرد، کسب‌وکار کوچک خود را راه بیندازد.

محمد یکی دیگر از زندانیان مشغول فعالیت در خط تولید دوچرخه بود که برپایمان تعریف کرد چند ماه سخت را برای راه‌اندازی این خط تولید تجربه کرده اما این روزها از اینکه با کار در این کارگاه در خوابگاه مختص کارکنان این خط تولید می‌ماند و از آسایش و امنیت روانی فعلی‌اش بسیار خشنود است. هرچند با میزان درآمد سه تا چهار میلیون توان اداره همسر و فرزند خردسالش را ندارد و هزینه‌های زندان و کرایه سندی که برای رفتن مرخصی باید پرداخت کند، شرایط اقتصادی سختی را به او تحمیل کرده است. او نگران است که در مدت مرخصی مجبور شود برای تأمین مخارج سرسام‌آور زندگی مجدد به کار خلاف گذشته بازگردد؛ هرچند امید داشت با راه‌اندازی کسب‌وکار خود با کمک وام قرض‌الحسنه‌ای که دریافت خواهد کرد، بعد از آزادی بتواند برای همیشه راه درست زندگی را طی کند. صادق دیگر مدججوی قزلحصار هم با تأکید بر اینکه کار که در خط تولید سبب شده در خوابگاه مجهز و بهتری از سلول‌های زندان بماند، گفت با ترک مواد توانسته زندگی سالمی برای آینده خود ترسیم کند و اگر عفوی برای زندانیان زیر یک سال اجرا شود، حداقل ۶۰ درصد زندانیان این بخش آزاد خواهند شد و می‌توانند با حرفه‌ای که آموخته‌اند، زندگی بهتری از گذشته برای خانواده خود بسازند.

این داستان‌ها، آرزوی بسیاری از مردان قزلحصار است که به جرم مصرف یا حمل مواد مخدر در زندان هستند اما به دنبال ایجاد زندگی بهتر تصمیم گرفته‌اند با فراگیری شغل و حرفه‌ای، آینده خود را تغییر دهند و در این مسیر حرف مختلفی در زندان آموزش داده می‌شود و این روزها سازمان زندان‌ها با کمک بنیاد تعاون کشور صنعتی‌سازی مشاغل را پیشه کرده و به جای مراقبت و نگهداری زندانیان در زندان سنتی، به دنبال راهبرد خوابگاه و کارگاه است. در این مسیر با راه‌اندازی خط تولید مونتاژی همچون موتور و دوچرخه و قطعات خودرو، زندانیان را برای ورود به زندگی سالم در فردای آزادی اصلاح و بازپروری می‌کند.

دیروز هم در جریان ششمین تور نظارتی قوه قضائیه که با حضور اصحاب رسانه برگزار شد، کارخانه دوچرخه‌سازی زندان

قزلحصار با حضور برخی از زندانیان و فرزندانشان افتتاح شد و یکی از زیباترین صحنه‌ها هم هدیه دوچرخه تولید دست پدران به فرزندان بود که لیخنه ماندگاری برای این کودکان معصوم در فراخ پدر به بار آورد.

با ظرفیت ۵۰۰ نیروی کار به محیطی به وسعت حدود هفت هزار مترمربع با حضور حضور با حجت‌الاسلام مصدق، معاون اول قوه قضائیه، غلامعلی محمدی، رئیس سازمان زندان‌ها، مظهرنژاد، مدیرعامل بنیاد تعاون کشور و حسین فاضلی‌هریکندی، رئیس کل دادگستری استان البرز و حشمت‌الله حیات‌الغیب، مدیرکل سازمان زندان‌های استان تهران افتتاح شد.

حجت‌الاسلام مصدق در این برنامه گفت: بر اساس آموزه‌های دینی، هدف اصلی زندان‌ها در کشور، عبادت است از اینکه زندانیان را بازاجتماعی و بازپروری کرده و به آغوش جامعه بازگردانند. او با اشاره به روند اشتغال‌آفرینی و حرفه‌آموزی زندانیان افزود: اگر زندانی بعد از آزادی بتواند کارآفرین و شاغل شود، نرخ بازگشت زندانیان به زندان به حداقل می‌رسد و در آن زمان است که ما موفق عمل کرده‌ایم. معاون اول قوه قضائیه تأکید کرد: بر اساس سند تحول و تعالی قوه قضائیه، حرفه‌آموزی و اشتغال زندانیان نیاز به برنامه مدون علمی و عملیاتی دارد که بنیاد تعاون و سازمان زندان‌ها این کار را انجام می‌دهند. مصدق با تأکید بر ضرورت افزایش اشتغال زندانیان گفت: برای تعیین دستمزد زندانیان جلیسات زیادی